

TIEDOTUSVÄLINEILLE 17.3.2014

Julkaisuvapaa HETI

Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry:n julistus EU-vaaleihin

Euroopan vanhusväestön asemaan Euroopassa vaikuttavat enenevässä määrin muut, laajemmat näkökohdat kuin vanhusväestön aineelliset tarpeet sinänsä. Tämä merkitsee haastetta sekä eläkkeensaaja- että vanhusjärjestöille, poliittisille puolueille ja yhteiskunnalliselle tutkimukselle.

Kaikkein kiireellisimpiin tehtäviin kuuluu, miten vastata iän mukanaan tuomaan, nopeasti lisääntyvän vanhusväestön dementiaan. Tilastokeskuksen (Kuolemansyyt 2012 -tilasto) mukaan vuonna 2012 joka neljäs yli 85-vuotiaana kuollut menehtyi demencian tai Alzheimerin taudin seurauksena.

Tautiryhmään kuolleiden määrä on lähes kolminkertaistunut 20 vuoden aikana. Kasvu näkyy myös ikävakioiduissa luvuissa, joissa väestörakenteen vaikutus on huomioitu. Koska dementia yleistyy erittäin jyrkästi iän myötä, elinajan pidentyessä yhä useampi sairastuu dementiaan ja kuolee sen seurauksena. Tämä koskee varsinkin naisia, koska naiset elävät keskimäärin miehiä pidempään. Vuonna 2012 dementiaan ja Alzheimerin tautiin kuoli 7 056 henkilöä, mikä oli 856 henkilöä enemmän kuin edellisenä vuonna. Tautiryhmään kuolleista 69 prosenttia oli naisia. Suurin osa kuolemista (72 %) johtui Alzheimerin taudista.

Me vaadimme Euroopan vanhusten demencian tutkimuksen lisääntyvää koordinaatiota, huomattavasti lisättyjä voimavaroja tutkimukseen sekä toimivaa tieteellisten tulosten ja konkreettisten tietojen vaihtamista. Koska niiden eurooppalaisten lukumäärä kasvaa nopeasti, jotka kärsivät esimerkiksi Alzheimerin taudista, ongelma on ajankohtainen myös näiden potilaiden läheisille.

Kun pyritään korvaamaan koulutetun henkilökunnan puutetta vanhusväestön hoitamisessa, on olemassa vahva pyrkimys tämän hoidon siirtämiseksi roboteille. Tämä koskee potilaiden hygienian hoitamisesta, liikkuvuudesta ja yleisestä hyvinvoinnista huolehtimista valvotusti.

On äärimmäisen tärkeää, että tätä kehitystä täydentävät ihmisten kohtelun eettiset ja inhimillisesti hyväksyttävät normit. Kolmannen sektorin auttavia käsiä ei tulisi hyödyntää sellaisten tehtävien hoitamiseen, jotka kuuluvat oikeasti asiantuntevien, kokopäiväisten asiantuntijoiden hoidettaviin.

On toivottavaa, että Euroopan komission tulisi asiaankuuluvien lausuntojen ja valmistelujen jälkeen esittää asiakirja, joka sisältäisi yleisesti hyväksyttävien vähimmäisnormien soveltamisen vanhusväestön hoitamiseksi sekä laitoksissa oleville että kotona asuville. Näiden näkökohtien tulisi perustua tasa-arvon, ihmisoikeuksien ja vanhusväestön arvokkuuden kunnioittamiselle.

Erityisen kiinnostavaa on tarkastella esimerkiksi eläkkeensaajien taloudellista kohtelua. Tämä koskee matkustamista, lainojen rahoitusta, kiinteistöjen arviointia ja muita kysymyksiä, jotka liittyvät sellaisiin taloudellisiin toimiin, jotka koskevat myös vanhusväestöä.

Jotta nämä päämäärät saavutettaisiin, tarvitaan voimaperäistä panostusta vanhusväestön aktivoimiseksi, uusien ohjelmien kirjaamiseksi tällä alalla ja Euroopan Unioniin vaikuttamiseksi.

MIKÄ ON EKL?

- Eläkkeensaajien aktiivinen edunvalvoja
- Perustettu 1962, takana jo yli 50 vuotta aktiivista toimintaa
- Yli 80 000 jäsentä 346 yhdistyksessä

TIEDOTUSVÄLINEILLE 17.3.2014

Julkaisuvapaa HETI

Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry:n mielestä eurovaaleissa on kiinnitettävä huomiota myös siihen, että ikäihmisten ongelmat ja oikeudet otetaan paremmin huomioon. Visiomme on AGE Platformin julistusta mukaillen kaikenikäisten yhteisö ilman ikäsyrajintää ja stereotyyppejä, jossa kaikilla on mahdollisuus olla aktiivinen osa yhteisöä. Tämä visio vahvistaa solidaarisuutta ja eri ikäluokkien yhteistyötä.

Kehotamme europarlamenttivaalien ehdokkaita luomaan ikäystävällinen EU, niin että EU:n politiikka ja aloitteet:

1. edistävät yhdenvertaisuutta ja inhimillisiä oikeuksia
2. takaavat asianmukaisen, oikeudenmukaisen sekä kestäväns sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmän Euroopassa
3. turvaavat yleisen hyödykkeiden ja palveluiden saatavuuden, varsinkin rakennuksiin ja asutuksiin, informaatioteknologiaan, liikkuvuuteen kuten myös julkisiin palveluihin
4. tukevat oikeutta kasvaa sekä vanheta hyvällä psyykkisellä ja fyysisellä terveydellä
5. luovat ikäystävällisiä työmarkkinoita ja talouksia
6. innostavat vanhempia ihmisiä ottamaan osaa kaikkiin poliittisiin prosesseihin ja tutkimuksiin, jotka koskevat heitä
7. suojelevat kaikkien oikeutta elää ja kuolla arvokkaasti
8. varmistavat vanhusten mahdollisuuden liikkua
9. vahvistavat kuluttajansuojaa
10. turvaavat eläkkeiden ostokykyä

Lopuksi haluamme antaa vahvan tukemme maamme ainutlaatuiselle työeläkejärjestelmälle. Lakisääteinen työeläke on tärkeä toimeentulon lähde jo 1,5 miljoonalle ihmiselle Suomessa. Kotimaiset työeläkevarat lasketaan osaksi julkista taloutta. Tämän johdosta työeläkejärjestelmä on joutunut välillisesti osaksi EU:n talousohjausta. Eläkepolitiikan harmonisointi EU:ssa tulisi johtamaan työeläkkeiden merkityksen heikkenemiseen Suomessa. Mielestämme eläkejärjestelmäämme koskevat päätökset on pidettävä vahvasti suomalaisten käsissä.

Helsingissä 17.3.2014

Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry

Lisätietoja:

Liiton puheenjohtaja Matti Hellsten
Valtuuston varapuheenjohtaja Ralf Friberg

puh. 0400 501 983
puh. 040 517 4649

MIKÄ ON EKL?

- Eläkkeensaajien aktiivinen edunvalvoja
- Perustettu 1962, takana jo yli 50 vuotta aktiivista toimintaa
- Yli 80 000 jäsentä 346 yhdistyksessä